

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/140/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010752
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010752.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Jozefa Janíka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. októbra 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného O. I., nar. XX.XX.XXXX v I. I., trvale bytom A. I., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37PP/211/2022 zo dňa 20.07.2022 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného O. I. zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/6/2022 zo dňa 14.03.2022 bol O. I. odsúdený pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2, ods. 3 písm. a) Tr. zák., prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 4T/16/2018 zo dňa 23.04.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/58/2018 zo dňa 19.06.2018 bol O. I. odsúdený pre pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 415 ods. 1 Tr. por. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zhlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po jeho vyhlásení. V písomných dôvodoch sťažnosti obšírne poukázal na to, že nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa, že by nespĺňal tretiu materiálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie. Uviedol, že závažnosť aktuálneho odsúdenia je dôležitým faktorom pri prognóze očakávania vedenia riadneho života, táto prognóza však nemôže byť založená výlučne a len na trestnej minulosti, nakoľko ak by záver súdu o naplnení podmienky očakávania vedenia riadneho života bol založený výlučne a primárne len na okolnostiach a ich dôvodoch, ktoré hrali úlohu pri ukladaní samotného trestu odňatia slobody (predchádzajúce odsúdenia, závažnosť trestnej činnosti) mohlo by prísť k porušeniu zásady zákazu „ne bis in idem.“ Ďalej uviedol, že doposiaľ nebol odsúdený pre zločin, nejednalo sa o závažnú trestnú činnosť. Poukázal totiž na svoj zdravotný stav, je ťažký kardiologický pacient, trvalý invalid. Počas výkonu trestu mal bezproblémové správanie. Tiež poukázal na skutočnosť, že má syna, ktorý nemá vhodné podmienky pre jeho rast a vývin. Chcel by byť nápomocný aj v starostlivosti o svoju matku. Požiadal, aby bol podmiennečne prepustený.

Svoju sťažnosť doplnil odsúdený ďalším podaním doručeným krajskému súdu dňa 03.10.2022, v ktorom uviedol, že uznesením Okresného súdu Brezno č. k. 3T/77/2014-806 bolo vyslovené, že sa v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody osvedčil, i keď súd prvého stupňa v napadnutom uznesení uviedol, že mal podmienku porušiť. Opätovne požiadal, aby bola zohľadnená jeho rodinná situácia, ako aj jeho zdravotný stav, ktorý nie je dobrý, nakoľko mu pred mesiacom vyoperovali nádor a tiež má problémy so srdcom.

Svoju sťažnosť doplnil odsúdený aj ďalším podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 05.10.2022 prostredníctvom ustanoveného obhajcu, v ktorom zopakoval, že je pripravený sa zaradiť do bežného života, má záujem vychovávať a starať sa o svojho syna a tiež chce pomôcť svojmu otcovi so starostlivosťou o matku. Ďalej uviedol, že jeho správanie vo výkone trestu je výrazom jeho skutočného polepšenia, ktoré dáva záruku, že bude na slobode viesť riadny život. Má za to, že súd prvého stupňa nedostatočne zisťoval, prečo ústav vyjadril záver o neodporučení jeho prepustenia. Ak sa poukazuje na jeho predchádzajúce spáchanie trestnej činnosti v čase skúšobnej doby podmienenečného prepustenia, tak sa domnieva, že svoj „dlh spoločnosti“ už splatil a svoje tresty vykonal. To, že v minulosti nevyužil šancu, automaticky neznamená, že by nevyužil túto šancu a dopustil by sa ďalšej recidívy. Je presvedčený, že nie je potrebné pôsobiť na neho celou dĺžkou výkonu trestu odňatia slobody. Navrhol zrušiť napadnuté uznesenie, vyhovieť jeho návrhu a podmiennečne prepustiť z výkonu trestu.

Svoju sťažnosť doplnil odsúdený napokon aj ďalším podaním doručeným krajskému súdu dňa 26.10.2022, v ktorom poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav s tým, že počas výkonu dovedy ešte neprerušeneho trestu odňatia slobody, ktorý má dovykonať, sa stal následkom zanedbania zdravotnej starostlivosti trvale invalidným a ZŤP.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade uvádza, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí, na vykonanie ktorého mal splnené všetky zákonné podmienky. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienenečné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienenečné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. zák. Možno potom prisvedčiť názoru súdu prvého stupňa v tom, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku z pohľadu dĺžky doteraz vykonaných trestov odňatia slobody (v súčte vykonal viac ako polovicu z výmery všetkých uložených trestov odňatia slobody). Taktiež sa krajský súd v zásade stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného je splnená aj ďalšia (prvá materiálna) zákonná podmienka spočívajúca v jeho správaní sa vo výkone trestu odňatia slobody a plnení povinností spôsobom preukazujúcim jeho polepšenie.

Krajský súd sa však napriek sťažnostným námietkam odsúdeného stotožnil napokon aj so záverom súdu prvého stupňa, že u odsúdeného nebola splnená však druhá materiálna podmienka spočívajúca v očakávaní vedenia riadneho života na slobode.

Krajský súd len pripomína, že zmyslom podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy

odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, vrátane jej početnosti.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd považuje nápravu odsúdeného za podstatne sťaženú. Takýto záver vyplynul pre krajský súd jednak z vyhodnotenia osoby odsúdeného, ako aj charakteru a spôsobu trestnej činnosti, pre ktorú sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Napokon ani ústav na výkon trestu neodporučil jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, keď vyhodnotil riziko recidívy trestnej činnosti u odsúdeného ako vysoké a jeho resocializačnú prognózu ako nepriaznivú.

Krajský súd v rámci týchto svojich úvah poukazuje i na početnosť skorších odsúdení odsúdeného, zo začiatku pre majetkovú trestnú činnosť (konkrétne pre trestný čin krádeže, vo vzťahu ku ktorému je tzv. špeciálny recidivista) a neskôr už trestnú činnosť „namierenú“ na iné záujmy chránené Trestným zákonom (nebezpečné vyhrážanie, útok na verejného činiteľa), v poslednom období aj v spojitosti s návykovou látkou (opakovane ohrozenie pod vplyvom návykovej látky, pričom takýto prečin vo veci Okresného súdu Brezno pod sp. zn. 4T/6/2022 spáchal dňa 02.12.2021, v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia trestným rozkazom toho istého súdu pod sp. zn. 0T/8/2021 uloženého mu pre ten istý prečin), ktoré nasvedčujú tomu, že skôr ukladané sankcie (v poslednom období vždy spojené aj s odňatím slobody) u neho nespĺnili svoj účel a odsúdený sa naďalej dopúšťal protiprávnej činnosti, k páchaniu ktorej má preukázateľne aj sklony. Navyiac je potrebné uviesť, že u odsúdeného sa v minulosti minulo účinkom aj ukladanie alternatívnych trestov, nakoľko mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody po tom, čo nevykonal trest povinnej práce, ako aj sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Napokon krajský súd konštatuje, že nie je pravdivá sťažnostná námietka odsúdeného, že doposiaľ nebol odsúdený pre zločin, pretože za takýto (závažnejší) trestný čin bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 3T/77/2014 zo dňa 20.10.2014.

Z vyššie uvedených dôvodov sa preto javí pôsobenie na prevýchovu odsúdeného len plynutím skúšobnej doby, prípadne i s opätovným nariadením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ako tomu bolo v prípade skoršieho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ako nedostatočné. K tomu je potrebné uviesť, že odsúdený sa trestnej činnosti v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 4T/16/2018 dopustil v polovici októbra 2017 a dňa 19.11.2017, t.j. v čase plynutia skúšobnej doby skoršieho podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (podmienené prepustený bol dňa 13.07.2017 so skúšobnou dobou plynúcou do 13.07.2020). K sťažnostnej námietke odsúdeného, že v uvedenej skúšobnej dobe sa predsa osvedčil, je potrebné dodať, že skutočnosť, že sa osvedčil v skúšobnej dobe nič nemení na tom, že k spáchaniu trestného činu došlo práve počas plynutia skúšobnej doby, čo má veľmi podstatný význam pre posúdenie splnenia druhej materiálnej podmienky.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného preto nedáva dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. Na tomto závere nemohlo zmeniť nič ani prezentované odhodlanie odsúdeného viesť po prepustení na slobodu riadny život a ani jeho nepriaznivý zdravotný stav, ktorý nemôže byť sám osebe dôvodom na jeho podmienené prepustenie.

Účelom trestu je totiž aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadených trestov odňatia slobody, aby ich odsúdený vykonal v celosti tak, ako to navrhol aj riaditeľ ústavu na výkon trestu (so zohľadnením skutočnosti, že odsúdený už nebude môcť do skončenia výkonu trestu odňatia slobody účinne navrhnúť svoje podmienené prepustenie - § 415 ods. 1 Tr. por.).

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, keď odsúdený nespĺňal jednu z troch zákonných podmienok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.